

कर्मचारी संचय कोष, नागरिक लगानी कोष, निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष र सामाजिक सुरक्षा कोष अप्राविधिक तर्फका प्रशासन सेवा, प्रशासन/सामान्य प्रशासन/लेखा/कानून/विविध समूह, चौथो तह, सहायक वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

यस पाठ्यक्रम योजनालाई एकीकृत परीक्षा प्रणाली (Unified Examination System) को आधारमा दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test & Interview)

पूर्णाङ्क :- ४०

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
प्रथम	व्यवस्थापन, सार्वजनिक सेवा, गणित र सूचना प्रविधि (Management, Public Service, Mathematics and Information Technology)	१००	४०	विषयगत (Subjective): छोटो र लामो उत्तर (Short & Long Answers)	१२ प्रश्न × ५ अङ्क ४ प्रश्न × १० अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट
द्वितीय	सेवा, समूह र संस्था सम्बन्धी (Service, Group and Institution related subject)	१००	४०	विषयगत (Subjective): छोटो र लामो उत्तर (Short & Long Answers)	८ प्रश्न × ५ अङ्क ६ प्रश्न × १० अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट

द्वितीय चरण :- सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test & Interview)

पूर्णाङ्क :- ४०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
कम्प्युटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	१५ मिनेट
अन्तर्वार्ता (Interview)	३०	मौखिक (Oral)	-

द्रष्टव्य :

- सङ्गठित संस्थाको पदपूर्तिको लागि आयोगबाट लिइने सबै सङ्गठित संस्थाको अप्राविधिक तर्फका सहायकस्तर द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह वा चौथो तह वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पूर्वयोग्यता परीक्षा (Pre-Qualifying Examination) बाट छनौट भएका उम्मेदवारहरू मात्र एकीकृत परीक्षा प्रणाली (Unified Examination System) को आधारमा सञ्चालन हुने यस परीक्षामा सहभागी हुन पाउने छन ।
- माथि उल्लिखित परीक्षा प्रणाली अनुसार कर्मचारी संचय कोष, नागरिक लगानी कोष, निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष र सामाजिक सुरक्षा कोषको अप्राविधिक तर्फका प्रशासन सेवा, प्रशासन/ सामान्य प्रशासन /लेखा /कानून/विविध समूह, चौथो तह, सहायक वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि प्रथम पत्र/विषयको विषयवस्तु समान/एउटै (Common) र अनिवार्य हुनेछ । तर द्वितीय पत्रको सेवा, समूह र संस्था सम्बन्धी विषय संस्था/निकाय अनुरूप फरक फरक हुनेछ ।
- प्रथम पत्रको लिखित परीक्षा माथि बुँदा नं. २ मा उल्लिखित सबै संस्था/निकायहरूको लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकैदिनमा हुनेछ । तर द्वितीय पत्रको सेवा, समूह र संस्था सम्बन्धी विषयको लिखित परीक्षा संस्था/निकाय अनुरूप अलग अलग दिनमा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको प्रश्नपत्रको माध्यम भाषा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार सम्बन्धित पत्र/विषयमा तोकिए अनुसार हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्नका हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । उम्मेदवारले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति : २०८२/०६/३१

कर्मचारी संचय कोष, नागरिक लगानी कोष, निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष र सामाजिक सुरक्षा कोष
अप्राविधिक तर्फका प्रशासन सेवा, प्रशासन/सामान्य प्रशासन/लेखा/कानून/विविध समूह, चौथो तह, सहायक वा
सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र (Paper I) :-

व्यवस्थापन, सार्वजनिक सेवा, गणित र सूचना प्रविधि

(Management, Public Service, Mathematics and Information Technology)

खण्ड (A) - ४० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अङ्क, २ प्रश्न × १० अङ्क)

Section (A) - 40 Marks (4 Questions × 5 Marks, 2 Questions × 10 Marks)

1. कार्यालय व्यवस्थापन (Office Management) (20 Marks)

- 1.1. दर्ता, चलानी, फाइलिङ्ग र पत्रव्यवहार (Registration and Dispatch, Filing and Official Correspondence)
- 1.2. टिप्पणी तथा आदेश, परिपत्र, प्रस्ताव र प्रतिवेदन लेखन (Tippani (Memo) and Orders, Circulars, Proposals (Agenda) and Report Writing)
- 1.3. कार्यालय र कार्यालय व्यवस्थापनको अवधारणा र महत्व (Concept and Importance of Office and Office Management)
- 1.4. जनसम्पर्क, ग्राहक पहिचान र ग्राहक सम्बन्ध व्यवस्थापन (Public Relations, Know Your Customer (KYC) and Customer Relationship Management)
- 1.5. व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Management Information System)
- 1.6. ग्राहक सन्तुष्टि व्यवस्थापन (Customer Satisfaction Management)
- 1.7. सेवाग्राही गुनासो व्यवस्थापन (Grievance Management)
- 1.8. अभिलेख व्यवस्थापन (Records Management)
- 1.9. जिन्सी सेस्ता : परिचय र महत्व (Inventory Ledger : Introduction and Importance)

2. अर्थ व्यवस्था तथा वित्तीय व्यवस्थापन (Economic and Financial Management) (20 Marks)

- 2.1. गैर बैकिङ वित्तीय संस्थाहरू तथा अर्थतन्त्रमा तीनको भूमिका (Non-Banking Financial Institutions and Their Role in the Economy)
- 2.2. नेपालमा सार्वजनिक संस्थान सम्बन्धी जानकारी (Overview of Public Enterprises in Nepal)
- 2.3. नेपालको आर्थिक अवस्था : कृषि, उद्योग, व्यापार र पर्यटन (Economic Status of Nepal: Agriculture, Industry, Trade and Tourism)
- 2.4. चालू आवधिक योजना : सामान्य जानकारी र प्राथमिकताहरू (Current Periodic Plan: General Information and Priorities)
- 2.5. सरकारी बजेट प्रणाली : अर्थ, उद्देश्य, महत्व र किसिम (Government Budget System: Meaning, Objectives, Importance and Types)
- 2.6. लेखाको सामान्य अवधारणा, आधारभुत तत्व, उद्देश्य र महत्व (Basic Concepts of Accounting: Elements, Objectives and Importance)
- 2.7. आन्तरिक लेखा परीक्षण तथा बाह्य लेखापरीक्षण: विधि, महत्व, समानता तथा भिन्नता (Internal and External Auditing: Methods, Importance, Similarities and Differences)
- 2.8. वित्त नीति र मौद्रिक नीति : सामान्य जानकारी (Fiscal Policy and Monetary Policy: General Overview)

खण्ड (B) - ३० अङ्क (२ प्रश्न × ५ अङ्क, २ प्रश्न × १० अङ्क)

Section (B) - 30 Marks (2 Questions × 5 Marks, 2 Questions × 10 Marks)

3. शासन पद्धति र संविधान (Governance System and Constitution) (15 Marks)

- 3.1. राज्य र सरकार: परिचय, अर्थ र महत्व (State and Government: Introduction, Meaning and Importance)
- 3.2. नेपालको संविधान : प्रस्तावना, भाग १, २, ३, ४ र ५ र अनुसूचीहरू (The Constitution of Nepal: Preamble, Parts 1-5 and Schedules)
- 3.3. लोकतन्त्र र कानूनी शासन (Democracy and Rule of Law)

कर्मचारी संचय कोष, नागरिक लगानी कोष, निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष र सामाजिक सुरक्षा कोष
अप्राविधिक तर्फका प्रशासन सेवा, प्रशासन/सामान्य प्रशासन/लेखा/कानून/विविध समूह, चौथो तह, सहायक वा
सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 3.4 सामाजिक न्याय र समावेशीकरण (Social Justice and Inclusion)
- 3.5 मौलिक हक र मानव अधिकार (Fundamental Rights and Human Rights)
- 3.6 संघीयताको परिचय, अर्थ र महत्व (Federalism: Introduction, Meaning and Importance)

4. सार्वजनिक सेवा (Public Service) (15 Marks)

- 4.1 सार्वजनिक सेवा प्रवाह (Public Service Delivery)
- 4.2 नागरिक वडापत्र (Citizen Charter)
- 4.3 सेवाग्राही तथा सेवाप्रदायकको अधिकार र दायित्व (Rights and Responsibilities of Customers and Service Providers)
- 4.4 सूचनाको हक तथा पारदर्शिता (Right to Information and Transparency)
- 4.5 उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता (Accountability and Responsibility)
- 4.6 सदाचार र नैतिकता (Integrity and Ethics)
- 4.7 संस्थागत सुशासन (Corporate Governance)
- 4.8 विद्युतीय शासन (E-Governance)

खण्ड (C) - ३० अङ्क (६ प्रश्न × ५ अङ्क)

Section (C) - 30 Marks (6 Questions × 5 Marks)

5. गणित (Mathematics) (20 Marks)

- 5.1 ऐकिक नियम (Unitary Method)
- 5.2 भिन्न र दशमलव (Fraction and Decimal)
- 5.3 प्रतिशत (Percentage)
- 5.4 अनुक्रम र श्रेणी (Sequence & Series)
- 5.5 साधारण तथा चक्रिय व्याज (Simple and Compound Interest)
- 5.6 कर र कमिसन (Tax and Commission)
- 5.7 नाफा र नोक्सान (Profit and Loss)
- 5.8 छुट र हासकट्टी (Discount and Depreciation)
- 5.9 अनुपात र समानुपात (Ratio and Proportion)
- 5.10 सम्भाव्यता (Probability)

6. सूचना प्रविधि (Information and Technology) (10 Marks)

- 6.1 कम्प्युटर: परिचय, प्रकार र प्रयोग (Computers : Introduction, Types & Applications)
- 6.2 कम्प्युटर प्रणालीको संक्षिप्त परिचय (Overview of a Computer System)
- 6.3 डाटा र डाटाबेसको परिचय (Introduction to Data and Database)
- 6.4 आधारभूत नेटवर्किङ : परिचय र प्रकारहरू (Basic Networking: Concept and Types)
- 6.5 ईमेल/इन्टरनेट/एक्स्ट्रानेट/इन्ट्रानेट, वर्ल्ड वाइड वेबको अवधारणा (Concept of E-mail / Internet / Extranet / Intranet, World Wide Web (WWW))
- 6.6 साइबर सुरक्षा : परिचय, सामान्य सुरक्षा जोखिम र सुरक्षा संयन्त्रहरू (Cyber Security: Introduction, Common Security Threats and Security Mechanisms)
- 6.7 अफिस प्रणाली : वर्ड प्रोसेसिङ, इलेक्ट्रोनिक स्प्रेडशीट र प्रस्तुति प्रणाली (Office Systems: Word Processing, Electronic Spreadsheet and Presentation System)
- 6.8 गैर-बैंकिङ वित्तीय संस्थाहरूमा कृत्रिम बुद्धिमत्ता (Artificial Intelligence (AI) in Non-Banking Financial Institutions)

कर्मचारी संचय कोष, नागरिक लगानी कोष, निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष र सामाजिक सुरक्षा कोष
अप्राविधिक तर्फका प्रशासन सेवा, प्रशासन/सामान्य प्रशासन/लेखा/कानून/विविध समूह, चौथो तह, सहायक वा
सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय चरण: सीप परीक्षण

सीप परीक्षण परीक्षा योजना (Skill Test Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	विषयवस्तु शिर्षक	अङ्क	समय
कम्प्युटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			Word Processing and Formatting	५ अङ्क	५ मिनेट

1. Windows Basic

- Introduction to Graphical User Interface
- Managing Windows
- Basic Windows elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of files and folders
- Managing basic hardware

2. Word Processing and Formatting

- Creating, saving and opening documents
- Text formatting (font, size, color, underline, italic, bold etc) and paragraph formatting (alignment, indentation, spacing)
- Inserting header, footer, indentation, spacing)
- Page Formatting (margin, page size, orientation), previewing and printing of documents

कर्मचारी संचय कोष, नागरिक लगानी कोष, निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष र सामाजिक सुरक्षा कोष अप्राविधिक तर्फका प्रशासन सेवा, प्रशासन/सामान्य प्रशासन/लेखा/कानून/विविध समूह, चौथो तह, सहायक वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

अंग्रेजी वा देवानगरी Typing Skill Test को लागि:-

१. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२२.५ वा सो भन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

२. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२७ वा सो भन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
३० वा सो भन्दा बढी र ३३ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

३. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text संग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध प्रति मिनेट (Correct words/Minute) निकालिनेछ ।

सूत्र (Formula) :

$$\text{शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/ Minute)} = \frac{(\text{Total Words typed} - \text{Wrong Words})}{5}$$

कर्मचारी सञ्चय कोष
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, चौथो तह, सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र (Paper II) :-

सेवा, समूह र संस्था सम्बन्धी

(Service, Group and Institution related subject)

खण्ड (A) – ४० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अङ्क, २ प्रश्न × १० अङ्क)

Section (A) - 40 Marks (4 Questions × 5 Marks, 2 Questions × 10 Marks)

1. सञ्चय कोष र सामाजिक सुरक्षा (Provident Fund and Social Security)

- 1.1 कर्मचारी सञ्चय कोष : परिचय, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र भूमिका (Employees Provident Fund: Introduction, Objectives, Scope and Role)
- 1.2 कर्मचारी सञ्चय कोषको वर्तमान अवस्था (Current Status of the Employees Provident Fund)
- 1.3 सामाजिक सुरक्षा प्रणाली : अवधारणा, आवश्यकता र नेपालमा सामाजिक सुरक्षाको वर्तमान अवस्था (Social Security System: Concept, Importance and Current Status in Nepal)
- 1.4 अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन र अन्तर्राष्ट्रिय सामाजिक सुरक्षा संस्था: परिचय तथा कार्य (International Labour Organization and International Social Security Association - ISSA: Introduction and Functions)
- 1.5 निवृत्तभरण प्रणाली : परिचय, प्रकार, आवश्यकता, महत्व र नेपालमा विद्यमान अवस्था (Pension System: Introduction, Types, Necessity, Importance and Existing Status in Nepal)
- 1.6 स्वास्थ्य बीमा: अवधारणा र महत्व (Health Insurance: Concept and Importance)
- 1.7 नेपालको वित्तीय प्रणाली सम्बन्धी जानकारी (Overview of Nepal's Financial System)
- 1.8 बैंकिङ तथा गैरबैंकिङ क्षेत्र: अवधारणा, वर्तमान अवस्था, चुनौती र अवसरहरू (Banking and Non-Banking Sectors: Concept, Current Status, Challenges and Opportunities)
- 1.9 मुद्रा बजार, पूँजी बजार तथा बीमा : परिचय र नेपालमा वर्तमान अवस्था (Money Market, Capital Market and Insurance: Introduction and Current Status in Nepal)

खण्ड (B) – ३० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अङ्क, १ प्रश्न × १० अङ्क)

Section (B) - 30 Marks (4 Questions × 5 Marks, 1 Question × 10 Marks)

2. व्यवस्थापन तथा लेखा (Management and Accounting)

- 2.1 व्यवस्थापनका नविनतम अवधारणा (Contemporary Concepts in Management)
- 2.2 भर्ना तथा छनौट र वृत्ति विकास (Recruitment, Selection and Career Development)
- 2.3 नेतृत्वको अवधारणा र व्यवस्थापनमा यसको महत्व (Concept of Leadership and its Importance in Management)
- 2.4 कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन (Performance Evaluation)
- 2.5 कार्यालय व्यवस्थापन तथा कार्यविधि (Office Management and Procedures)
- 2.6 सञ्चार प्रणाली (Communication Systems)
- 2.7 लेखा तथा वित्तीय विवरणहरू (Accounting and Financial Statements)
- 2.8 दोहोरो लेखा प्रणाली र यसका विशेषता (Double Entry Accounting System and its Features)

कर्मचारी सञ्चय कोष
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, चौथो तह, सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.9 लेखा परीक्षणको अर्थ र महत्व, आन्तरिक तथा बाह्य लेखा परीक्षण (Meaning and Importance of Auditing; Internal and External Audit)
- 2.10 भौतिक सम्पत्तिको व्यवस्थापन (Management of Physical Assets)
- 2.11 बजेट : परिचय, सिद्धान्त र महत्व (Budgeting: Introduction, Principles and Importance)
- 2.12 बैंक हिसाब मिलान (Bank Reconciliation)

खण्ड (C) – ३० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अङ्क, १ प्रश्न × १० अङ्क)

Section (C) - 30 Marks (4 Questions × 5 Marks, 1 Question × 10 Marks)

3. ऐन तथा नियमहरू (Acts and Regulations)

- 3.1 कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ (Employees Provident Fund Act, 2019)
- 3.2 निवृत्तभरण कोष ऐन, २०७५ (Pension Fund Act, 2075)
- 3.3 विद्युतीय कारोबार ऐन, २०६३ (Electronic Transactions Act, 2063)
- 3.4 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९: परिच्छेद १, परिच्छेद २ र परिच्छेद ३ (Prevention of Corruption, 2059 : Chapter 1, Chapter 2 and Chapter 3)
- 3.5 सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४: परिच्छेद १, २ र ३ (Anti Money Laundering Act, 2059 : Chapter 1, 2 and 3)
- 3.6 कर्मचारी सञ्चय कोष नियमावली, २०८१ (Employees Provident Fund Regulations, 2081)
- 3.7 कर्मचारी सञ्चय कोष, कर्मचारी सेवा शर्त नियमावली, २०७८ (Employees Provident Fund, Employee Service, Condition Rules, 2078)

नागरिक लगानी कोष
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, सहायकस्तर (तह ४), सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र (Paper II) :-
सेवा, समूह र संस्था सम्बन्धी
(Service, Group and Institution related subject)

खण्ड (A) – ६० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अङ्क, ४ प्रश्न × १० अङ्क)
Section (A) - 60 Marks (4 Questions × 5 Marks, 4 Questions × 10 Marks)

1. **नागरिक लगानी कोष र पूँजीबजार (Citizen Investment Trust and Capital Market)**
 - 1.1 नागरिक लगानी कोष : परिचय, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र वर्तमान अवस्था
(Citizen Investment Trust: Introduction, Objectives, Scope and Current Status)
 - 1.2 नागरिक लगानी कोष र सामाजिक सुरक्षा प्रणाली
(Citizen Investment Trust and Social Security System)
 - 1.3 नागरिक लगानी कोषले संचालन गर्ने कार्यक्रम/योजना, बचत परिचालन, लगानीका उपकरण र क्षेत्रहरू
(Programmes/Schemes Operated by Citizen Investment Trust, Saving Mobilizations, Investment Instruments and Scope of Investment)
 - 1.4 नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७
(Citizen Investment Trust Act, 2047)
 - 1.5 नागरिक लगानी कोष कर्मचारी सेवा, शर्त र सुविधा सम्बन्धी विनियमावली, २०८१
(Citizen Investment Trust By-laws on Services, Conditions and Benefit of Staff, 2081)
 - 1.6 नागरिक लगानी कोषका कार्यक्रम/योजना सम्बन्धी कार्यविधिहरू
(Citizen Investment Trust's Programmes/ Schemes Relating Operating Procedures)
 - 1.7 सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी सामान्य जानकारी
(General Concept of Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism)
 - 1.8 नेपालको वित्तीय प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी
(General Overview of Financial System of Nepal)
 - 1.9 पूँजीबजार तथा बीमा सामान्य सम्बन्धी जानकारी
(General Overview of Capital Market and Insurance)
 - 1.10 धितोपत्र बजार: शेयर, डिबेन्चर, शेयर रजिष्ट्रार, धितोपत्र दलाल, धितोपत्र लगानीकर्ता, निष्कासन तथा बिक्रि प्रबन्धक, धितोपत्र प्रत्याभुतिकर्ता सम्बन्धी जानकारी
(Securities Market: Concept of Share, Debentures, Share Registrar, Securities Broker, Investor of Securities, Issue Manager, Underwriter)
 - 1.11 सरकारी ऋणपत्र सम्बन्धी सामान्य जानकारी
(Concept of Treasury bills, Bonds and Debentures)
 - 1.12 सामूहिक लगानी कोष सम्बन्धी जानकारी
(Concept of Mutual Fund)

खण्ड (B) – ४० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अङ्क, २ प्रश्न × १० अङ्क)
Section (B) - 40 Marks (4 Questions × 5 Marks, 2 Questions × 10 Marks)

2. व्यवस्थापन तथा लेखा (Management and Account)

- 2.1 व्यवस्थापनको अवधारणा, सिद्धान्त तथा कार्य
(Concept, Principles and Functions of Management)
- 2.2 मानव संसाधन व्यवस्थापन : उत्प्रेरणा, कार्यसम्पादन मूल्यांकन र समूह कार्य
(Human Resources Management: Motivation, Performance Appraisal and Teamwork)
- 2.3 ज्ञान व्यवस्थापन
(Knowledge Management)
- 2.4 बहीखाता तथा लेखा सम्बन्धी अवधारणा
(Concept of Ledger and Accounting System)
- 2.5 गोश्वारा भौचर, बैंक नगदी किताब
(Journal Voucher, Bank Cash Book)
- 2.6 सन्तुलन परीक्षण
(Trial Balance)
- 2.7 नाफा नोक्सान हिसाब र वासलात
(Profit and Loss Account and Balance Sheet)
- 2.8 वित्तीय अनुपातहरू
(Financial Ratios)
- 2.9 हिसाब मिलान
(Account Reconciliation)
- 2.10 लेखामान सम्बन्धी सामान्य जानकारी : नेपाल लेखामान तथा एन. एफ. आर. एस
(General Concept of Accounting Standards: Nepal Accounting Standard and Nepal Financial Reporting Standards - NFRS)

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन/लेखा/कानून/विविध समूह, तह ४, सहायक पदको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र (Paper II) :-
सेवा, समूह र संस्था सम्बन्धी
(Service, Group and Institution related subject)

खण्ड (A) – ४० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अङ्क, २ प्रश्न × १० अङ्क)

Section (A) - 40 Marks (4 Questions × 5 Marks, 2 Questions × 10 Marks)

1. **निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण सम्बन्धी ज्ञान (Knowledge on Deposit and Credit Guarantee)**
 - 1.1 निक्षेप सुरक्षणको अवधारणा, मान्यता तथा सिद्धान्तहरू
(Deposit Guarantee: Concept, Belief and Principles)
 - 1.2 कर्जा सुरक्षणको अवधारणा, मान्यता तथा सिद्धान्तहरू
(Credit Guarantee: Concept, Belief and Principles)
 - 1.3 वित्तीय जोखिम व्यवस्थापन (Financial Risk Management)
 - 1.4 निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष (Deposit and Credit Guarantee Fund)
 - 1.4.1 निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको परिचय, उद्देश्य, संगठनात्मक संरचना, कार्यक्षेत्र र विद्यमान अवस्था (Introduction, Objectives, Organizational structure, Scope and Current Status of Deposit and Credit Guarantee Fund)
 - 1.4.2 निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषका विद्यमान सबल र दुर्बल पक्ष तथा अवसर र चुनौती (Strength, Weakness, Opportunity and Threats of Deposit and Credit Guarantee Fund)
 - 1.4.3 निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषबाट संचालित सुरक्षण कार्यक्रमहरू (Guarantee products operated by Deposit and Credit Guarantee Fund)
 - 1.4.4 अर्थतन्त्रमा निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको योगदान (Contributions of Deposit and Credit Guarantee Fund in Economy)
 - 1.4.5 महालेखा परीक्षकको कार्यालय, लोक सेवा आयोग, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल राष्ट्र बैंक र बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको काम कर्तव्य र अधिकार तथा कोषसंगको सम्बन्ध (Office of the auditor general, Public Service Commission, Finance Ministry and Nepal Rastra Bank and Bank and Financial Institutions: Functions, Responsibilities & Rights and their relation with Deposit and Credit Guarantee Fund)
 - 1.4.6 कोषसंग सम्बन्धित अन्तराष्ट्रिय संघ/संगठन: Asian Credit Supplementation Institution Confederation (ACSIC), International Association of Deposit Insurers (IADI)

खण्ड (B) – ४० अङ्क (६ प्रश्न × ५ अङ्क, १ प्रश्न × १० अङ्क)

Section (B) - 40 Marks (6 Questions × 5 Marks, 1 Question × 10 Marks)

2. **आर्थिक तथा वित्तीय प्रणाली (Economic and Financial System) (20 Marks)**
 - 2.1 आर्थिक वृद्धि र आर्थिक विकास (Economic Growth and Economic Development)
 - 2.2 नेपालको अर्थतन्त्रका विशेषताहरू (Characteristics of Nepalese Economy)
 - 2.3 नेपालको बैंकिङ प्रणालीको संक्षिप्त जानकारी (Brief information of Nepalese Banking System)
 - 2.4 पूँजीबजार, मुद्राबजार, बीमा तथा नेपालको वर्तमान अवस्था
(Capital market, Money Market, Insurance and Current Status in Nepal)
 - 2.5 सार्वजनिक संस्थान सम्बन्धी संक्षिप्त जानकारी (Brief information of Public Enterprises)

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन/लेखा/कानून/विविध समूह, तह ४, सहायक पदको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.6 नेपाल राष्ट्र बैंक, धितोपत्र बोर्ड र नेपाल बीमा प्राधिकरणको कार्यहरू (Functions of Nepal Rastra Bank, SEBON and Nepal Insurance Authority)
- 2.7 गैर बैंकिङ वित्तीय संस्थाहरू: निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष, कर्मचारी सञ्चय कोष, नागरिक लगानी कोष र सामाजिक सुरक्षा कोषको एकल तथा सामूहिक रूपमा अर्थतन्त्रमा भुमिका (Institutional and collective and role of Non-Banking Financial Institutions (DCGF, EPF, CIT and SSF) in economy)
3. **लेखा सम्बन्धी (Accounting) (20 Marks)**
- 3.1 लेखाको अवधारणा, सिद्धान्त, उद्देश्य र महत्व (Accounting: Concept, Principle, Objective and Importance)
- 3.2 दोहोरो लेखा प्रणाली र यसका विशेषताहरू (Double Entry Book Keeping System and its Characteristics)
- 3.3 बैंक नगदी किताब तथा गोश्वारा भौचर (Bank Cash Book and Journal Voucher)
- 3.4 वासलात र नाफा नोक्सान हिसाब (Balance Sheet and Profit & Loss Statement)
- 3.5 हिसाब मिलान विवरण (Reconciliation Statement)
- 3.6 सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance)
- 3.7 वित्तीय अनुपात (Financial Ratio)
- 3.8 आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक लेखा परीक्षण तथा बाह्य लेखापरीक्षण सम्बन्धी सामान्य जानकारी (Internal Control System, Internal Audit and External Audit : Brief information)
- 3.9 नेपाल लेखामान सम्बन्धी सामान्य जानकारी (Brief information of Nepal Accounting Standard)

खण्ड (C) – २० अङ्क (२ प्रश्न × ५ अङ्क, १ प्रश्न × १० अङ्क)

Section (C) - 20 Marks (2 Questions × 5 Marks, 1 Question × 10 Marks)

4. **सम्बन्धित कानून (Related Laws)**
- 4.1 निक्षेप तथा कर्जासुरक्षण कोष ऐन, २०७३ (Deposit & Credit Guarantee Fund Act, 2073)
- 4.2 नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को परिच्छेद २, ३, ४, ५ र ८ (Nepal Rastra Bank Act, 2058: Chapter 2,3,4,5 and 8)
- 4.3 बीमा ऐन, २०७९ को परिच्छेद २ (Insurance Act, 2079: Chapter 2)
- 4.4 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को कसुर र दण्डसजाय सम्बन्धी व्यवस्था (Prevention of Corruption Act, 2059: Corruption and Punishment related provisions)
- 4.5 बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ को परिच्छेद ८ (Bank and Financial Institutions Act, 2073: Chapter 8)
- 4.6 निक्षेप सुरक्षण नियमावली, २०७५ (Deposit Guarantee Regulation, 2075)
- 4.7 कर्जा सुरक्षण नियमावली, २०७५ (Credit Guarantee Regulation, 2075)
- 4.8 निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष, खरिद तथा आर्थिक प्रशासन विनियमावली, २०७३ (Deposit and Credit Guarantee Fund, Procurement and Financial Administration By Law, 2073)
- 4.9 निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष कर्मचारी सेवा शर्त सम्बन्धी विनियमावली, २०७४ (Deposit and Credit Guarantee Fund, Employee Service, Terms and Conditions By Law, 2074)

सामाजिक सुरक्षा कोष
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, चौथो तह, सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र (Paper II) :-
सेवा, समूह र संस्था सम्बन्धी
(Service, Group and Institution related subject)

खण्ड (A) – ४० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अङ्क, २ प्रश्न × १० अङ्क)

Section (A) - 40 Marks (4 Questions × 5 Marks, 2 Questions × 10 Marks)

1. सार्वजनिक प्रशासन (Public Administration)

- 1.1 सार्वजनिक सेवा प्रवाह: अर्थ, निकाय, तरिका र माध्यमहरू (Public Service Delivery: Meaning, Bodies, Methods and Means)
- 1.2 कर्मचारी प्रशासनको अवधारणा र कार्य (Concept and Functions of Personnel Administration)
- 1.3 भर्ना तथा छनौट (Recruitment and Selection)
- 1.4 नियुक्ति तथा पदस्थापन (Appointment and Posting)
- 1.5 सरुवा तथा बढुवा (Transfer and Promotion)
- 1.6 तालिम: अवधारणा, महत्व, किसिम र प्रभाव (Training: Concept, Importance, Types and Impact)
- 1.7 बैठक व्यवस्थापन र निर्णय अभिलेख (Meeting Management and Decision Recording)
- 1.8 तलब तथा सुविधा (Salary and Benefits)
- 1.9 वृत्ति विकास (Career Development)
- 1.10 कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन (Job Performance Evaluation)
- 1.11 कर्मचारी आचरण, अनुशासन र सदाचारिता (Employee Conduct, Discipline and Morality)
- 1.12 मानवीय मूल्य मान्यता (Human Values and Norms)
- 1.13 नागरिक कर्तव्य र दायित्व (Civic Duties and Responsibilities)
- 1.14 नेतृत्व, मनोबल तथा उत्प्रेरणा (Leadership, Morale and Motivation)
- 1.15 कार्यालयमा सञ्चार: महत्व, किसिम र साधन (Communication in the Office: Importance, Types and Means)
- 1.16 संगठनको अवधारणा र स्थापनका आधारहरू (Concept of Organization and Bases of Establishment)
- 1.17 कार्य विश्लेषण, कार्य विवरण र कार्य मूल्यांकनको अवधारणा र महत्व (Concept and Importance of Job Analysis, Job Description and Job Evaluation)

खण्ड (B) – ६० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अङ्क, ४ प्रश्न × १० अङ्क)

Section (B) - 60 Marks (4 Questions × 5 Marks, 4 Questions × 10 Marks)

2. सामाजिक सुरक्षा र कानूनी व्यवस्था (Social Security and Legal Provision) (30 Marks)

- 2.1 सामाजिक सुरक्षाको अर्थ र परिभाषा (Meaning and Definition of Social Security)
- 2.2 सामाजिक सुरक्षाको उद्देश्य, महत्व तथा आवश्यकता (Objectives, Importance and Need of Social Security)

सामाजिक सुरक्षा कोष
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, चौथो तह, सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.3 सामाजिक सुरक्षाका आधारभुत अवधारणाहरू (Basic Concepts of Social Security)
 - 2.3.1 सामाजिक सुरक्षा जालो (Social Safety Net)
 - 2.3.2 अधिकारमा आधारित सामाजिक सुरक्षा (Right-Based Social Security)
 - 2.3.3 आवश्यकतामा आधारित सामाजिक सुरक्षा (Need-Based Social Security)
 - 2.3.4 योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा (Contribution-Based Social Security)
 - 2.3.5 विस्तृत सामाजिक सुरक्षा प्रणालीको अवधारणा र आवश्यकता (Comprehensive Social Security System: Concepts and Needs)
 - 2.4 सामाजिक बीमा र सामाजिक सहयोग (Social Insurance and Social Assistance)
 - 2.5 सामाजिक बीमा र निजी बीमाको अवधारणा र तुलना (Concept and Comparison of Social Insurance and Private Insurance)
 - 2.6 सामाजिक सुरक्षा कोष - परिचय, दूरदृष्टि, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति, संगठनात्मक संरचना (Social Security Fund – Introduction, Vision, Goals, Objectives, Strategy, Organizational Structure)
 - 2.7 कोषका प्रमुख कार्यहरू (Main Functions of the Fund)
 - 2.8 कोषका प्रमुख चुनौतीहरू (Main Challenges of the Fund)
3. **कानूनी व्यवस्थाहरू (Legal Provisions) (30 Marks)**
- 3.1 योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७४ (Contributory Social Security Act, 2074)
 - 3.2 योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा नियमावली, २०७५ (Contributory Social Security Regulation, 2075)
 - 3.3 सामाजिक सुरक्षा कोषको (कर्मचारी प्रशासन) विनियमावली, २०७५ (Social Security Fund (Employee Administration) Regulations, 2075)
 - 3.4 सामाजिक सुरक्षा योजना संचालन कार्यविधि, २०७५ (Social Security Scheme Operating Procedures, 2075)
 - 3.5 वैदेशिक रोजगारमा रहेका श्रमिक र विदेशमा स्वरोजगारमा रहेका व्यक्तिको लागि योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा योजना सञ्चालन कार्यविधि, २०७९ (Contribution-based Social Security Scheme Operating Procedures for Foreign Employed Workers and Self-Employed Persons Abroad, 2079)
 - 3.6 अनौपचारिक क्षेत्रका श्रमिक र स्वरोजगारमा रहेका व्यक्तिको सामाजिक सुरक्षा योजना सञ्चालन कार्यविधि, २०७९ (Procedure for the Operation of the Social Security Scheme for Informal Sector Workers and Self-Employed Persons, 2079)
 - 3.7 रोजगारदाता र श्रमिकको सूचीकरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ (Procedure for the Registration of Employers and Workers, 2075)

सामाजिक सुरक्षा कोष
प्रशासन सेवा, लेखा समूह, चौथो तह, सहायक वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र (Paper II) :-
सेवा, समूह र संस्था सम्बन्धी
(Service, Group and Institution related subject)

खण्ड (A) – ४० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अङ्क, २ प्रश्न × १० अङ्क)
Section (A) - 40 Marks (4 Questions × 5 Marks, 2 Questions × 10 Marks)

1. लेखा प्रणाली, लेखामान तथा लेखापरीक्षण

(Accounting System, Accounting Standards and Auditing) (25 Marks)

- 1.1 लेखा र लेखा प्रणाली र आधारभूत अवधारणा, सिद्धान्त र महत्व (Accounting and Accounting System – Basic Concepts, Principles, and Importance)
- 1.2 लेखा अभिलेख तथा लेखापालन : अर्थ, महत्व र परम्परागत प्रचलन (Accounting Records and Book-keeping – Meaning, Importance, and Traditional Practices)
- 1.3 दोहोरो लेखा प्रणाली : परिचय, अर्थ र विशेषताहरू (Double Entry Accounting System – Introduction, Meaning, and Features)
- 1.4 लेखापालनका उद्देश्यहरू (Objectives of Accounting)
- 1.5 लेखाका सूचनाको प्रयोगकर्ताहरू (Users of Accounting Information)
- 1.6 लेखापालनको चक्र/प्रक्रियाहरू (Accounting Cycle / Processes)
- 1.7 सरकारी लेखा प्रणालीको विशेषता, नगदमा आधारित र प्रोदभावी लेखा सम्बन्धी ज्ञान (Characteristics of Government Accounting System; Knowledge of Cash-based and Accrual Accounting Systems)
- 1.8 लेखा सम्बन्धी अभिलेख गोश्वारा भौचरको प्रकार र तयार विधि, गोश्वारा भौचरमा संलग्न गर्नुपर्ने प्रमाण कागजात बारे जानकारी, म.ले.प.फा. नं. २०९ (बैंक नगदी किताव), २१० - खर्चको फाँटवारी, २०८ (बजेट हिसाब), २०३ (गोश्वारा भौचर), २२८ (लेजर) को संचालन सम्बन्धी ज्ञान
(Knowledge of Accounting Records – Types and Preparation Methods of Journal Voucher, Required Supporting Documents to be Attached; Knowledge on Operation of Forms: M.L.P.F. No. 209 (Bank Cash Book), 210 (Expenditure Summary Sheet), 208 (Budget Account), 203 (Journal Voucher), 228 (Ledger))
- 1.9 जिन्सी श्रेस्ता प्रणाली तथा निर्माण लेखा प्रणाली सम्बन्धी फारामहरूको ज्ञान (Knowledge of Inventory Record System and Construction Accounting Forms)
- 1.10 नेपाल सरकारको लेखा निर्देशिका, २०७३ (Government of Nepal Accounting Directives, 2073)
- 1.11 वित्तीय प्रतिवेदन सम्बन्धी सामान्य जानकारी (General Knowledge about Financial Statements)
- 1.12 नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (लेखामान १) (Nepal Public Sector Accounting Standard – NASAS 1)

सामाजिक सुरक्षा कोष

प्रशासन सेवा, लेखा समूह, चौथो तह, सहायक वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 1.13 आन्तरिक नियन्त्रण तथा आन्तरिक लेखा परीक्षण प्रणाली (Internal Control and Internal Audit System)
- 1.14 अन्तिम लेखा परीक्षणको उद्देश्य, महत्व र प्रकार (Objectives, Importance, and Types of Final Audit)
- 1.15 वेरुजु र वेरुजु फर्छ्यौट सम्बन्धी जानकारी (Knowledge about Irregularities and Irregularity Settlements)

2. संविधान र आर्थिक कार्य प्रणाली

(Constitution and Economic Operation System) (15 Marks)

- 2.1 नेपालको संविधान : संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको आर्थिक कार्य प्रणाली, आय व्यय तथा आर्थिक कार्यविधि सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था (The Constitution of Nepal – Economic Operation System of Federal, Provincial, and Local Levels; Provisions Regarding Income, Expenditure, and Financial Procedures)
- 2.2 वित्तीय संघीयता : अर्थ र आवश्यकता, संचित कोष, आयव्यय व्यवस्था, आर्थिक कार्यविधि सम्बन्धी व्यवस्था, अनुदान (वित्तीय समानीकरण, सशर्त, विशेष तथा सम्पूरक), राजस्व बाँडफाँट, ऋण तथा वैदेशिक सहायता, रोयल्टी आदिको व्यवस्था (Fiscal Federalism – Meaning and Necessity; Consolidated Fund; Income and Expenditure Arrangements; Financial Procedure Provisions; Grants (Fiscal Equalization, Conditional, Special, and Complementary); Revenue Sharing; Loan and Foreign Aid; Royalty Arrangements)
- 2.3 सरकारी बजेटको अर्थ, महत्व, प्रकार तथा तर्जुमा प्रक्रिया, मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (LMBIS) (Meaning, Importance, Types, and Formulation Process of Government Budget; Line Ministry Budget Information System (LMBIS))
- 2.4 एकल खाता कोष प्रणाली (TSA): निकास तथा खर्च, अभिलेख तथा हिसाब मिलान व्यवस्था (Treasury Single Account System (TSA): Withdrawal and Expenditure, Record Keeping and Reconciliation System)
- 2.5 बजेट कार्यान्वयन प्रक्रिया (Budget Implementation Process)
- 2.6 वित्तीय संघीयतासँग सम्बन्धित निकायहरूको काम, कर्तव्य, अधिकार तथा जिम्मेवारी (Functions, Duties, Rights, and Responsibilities of Institutions Related to Fiscal Federalism)
 - 2.6.1 सार्वजनिक लेखा समिति (Public Accounts Committee)
 - 2.6.2 राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग (National Natural Resources and Fiscal Commission)
 - 2.6.3 अर्थ मन्त्रालय (Ministry of Finance)
 - 2.6.4 महालेखा परीक्षकको कार्यालय (Office of the Auditor General)
 - 2.6.5 महालेखा नियन्त्रक कार्यालय (Office of the Financial Comptroller General)
 - 2.6.6 कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय (Office of the Treasury and Accounts Controller)

सामाजिक सुरक्षा कोष
प्रशासन सेवा, लेखा समूह, चौथो तह, सहायक वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड (B) – ६० अङ्क (८ प्रश्न × ५ अङ्क, २ प्रश्न × १० अङ्क)
Section (B) - 60 Marks (8 Questions × 5 Marks, 2 Questions × 10 Marks)

3. **सामाजिक सुरक्षा र कानूनी व्यवस्था (Social Security and Legal Provision) (40 marks)**
 - 3.1 सामाजिक सुरक्षाको अर्थ र परिभाषा (Meaning and Definition of Social Security)
 - 3.2 सामाजिक सुरक्षाको उद्देश्य, महत्व तथा आवश्यकता (Objectives, Importance and Necessity of Social Security)
 - 3.3 सामाजिक सुरक्षाका आधारभुत अवधारणाहरू (Basic Concepts of Social Security)
 - 3.3.1 सामाजिक सुरक्षा जालो (Social Safety Net)
 - 3.3.2 अधिकारमा आधारित सामाजिक सुरक्षा (Right-Based Social Security)
 - 3.3.3 आवश्यकतामा आधारित सामाजिक सुरक्षा (Need-Based Social Security)
 - 3.3.4 योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा (Contribution-Based Social Security)
 - 3.3.5 विस्तृत सामाजिक सुरक्षा प्रणालीको अवधारणा र आवश्यकता (Comprehensive Social Security System: Concepts and Needs)
 - 3.4 सामाजिक बीमा र सामाजिक सहयोग (Social Insurance and Social Assistance)
 - 3.5 सामाजिक बीमा र निजी बीमाको अवधारणा र तुलना (Concept and Comparison of Social Insurance and Private Insurance)
 - 3.6 सामाजिक सुरक्षा कोष - परिचय, दूरदृष्टि, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति, संगठनात्मक संरचना (Social Security Fund – Introduction, Vision, Goals, Objectives, Strategy, Organizational Structure)
 - 3.7 कोषका प्रमुख कार्यहरू (Main Functions of the Fund)
 - 3.8 कोषका प्रमुख चुनौतिहरू (Main Challenges of the Fund)
4. **कानूनी व्यवस्थाहरू (Legal Provisions) (20 marks)**
 - 4.1 सामाजिक सुरक्षा कोषको (कर्मचारी प्रशासन) विनियमावली, २०७५ (Social Security Fund (Employee Administration) Regulations, 2075)
 - 4.2 सामाजिक सुरक्षा कोष (आर्थिक प्रशासन) विनियमावली (Social Security Fund (Financial Administration) Regulations)
 - 4.3 योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७४ (Contributory Social Security Act, 2074)
 - 4.4 सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५ (Social Security Act, 2075)
 - 4.5 योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा नियमावली, २०७५ (Contributory Social Security Regulations, 2075)
 - 4.6 सामाजिक सुरक्षा योजना संचालन कार्यविधि, २०७५ (Social Security Scheme Operating Procedures, 2075)

सामाजिक सुरक्षा कोष

प्रशासन सेवा, लेखा समूह, चौथो तह, सहायक वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 4.7 योगदानकर्ता सापटी निर्देशिका, २०७९ (Contributor Loan Directives, 2079)
- 4.8 रोजगारदाता र श्रमिकको सूचीकरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ (Procedure for the Registration of Employers and Workers, 2075)
- 4.9 सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ (Public Procurement Act, 2063 and Public Procurement Regulations, 2064)
- 4.10 लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ (Audit Act, 2075)
- 4.11 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ (Prevention of Corruption Act, 2059)